T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/640
KARAR NO : 2019/654
KARAR TR : 21.10.2019

ÖZET: 5326 sayılı Kanun'un 36. maddesi uyarınca verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın, ADLİ YARGIYERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.S.
Davalı : Şarköy Belediye Başkanlığı

O L A Y : Şarköy Belediyesinin 24.07.2018 gün ve 237 sayılı Encümen Kararı ile, Şarköy Belediyesi Zabıta Müdürlüğü ekiplerince yapılan denetimlerde, turizm sezonu inşaat yasağı ile ilgili karara uymadan çalışmaya devam edildiği ve gürültü yaparak çevreye rahatsızlık verdiğinin tespit edildiğinden bahisle, davacı adına 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36. maddesinin ikinci fikrası uyarınca 2.661,00 TL idari para cezası verilmiştir.

Davacı, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

ŞARKÖY SULH CEZA HÂKİMLİĞİ; 30.05.2019 gün ve D.İş No:2018/196 sayı ile, itiraza konu idari para cezasının idari işlemlerden olması, idare tarafından tek taraflı tesis edilmesi sebebiyle dayanağı encümen kararı olan para cezalarına karşı açılacak davaların görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle başvurunun görev nedeniyle reddine karar vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

Davacı, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

TEKİRDAĞ 1. İDARE MAHKEMESİ; 06.09.2019 gün ve E:2019/931 sayı ile, dava konusu idari para cezasının 5326 sayılı Kanun uyarınca verildiği, anılan Kanun uyarınca verilen idari para cezasına karşı idari yargıda dava açılabileceğine ilişkin bir hüküm bulunmadığı, aksine kararın tebliğ veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde sulh ceza hakimliğine başvurulabileceği düzenlemesinin yer aldığı, bu durumda 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesinin Hicabi DURSUN'un başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 21.10.2019 tarihli toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36. maddesinin ikinci fikrası uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

Hangi fiil ve eylemlerin kabahat niteliğinde olduğu, idari yaptırım türleri ve bu türler arasında sayılan İdari Para Cezaları ile İdari Tedbirlerin neler olduğu ve bunlara itiraz yolları 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nda düzenlenmiştir.

30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 2. maddesinde; "Kabahat deyiminden; kanunun, karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık anlaşılır." hükmü yer almakta ve bu maddede kabahatin tanımı yapılmaktadır.

Kanun'un "Kanunilik İlkesi" başlıklı 4. maddesinin birinci fikrasında; "Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabilir." hükmü, ikinci fikrasında da "Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir." hükmü yer almakta, böylece hangi fiillerin kabahat oluşturduğunun kanunda açıkça tanımlanabileceği hususunun yanı sıra, idarenin de genel ve düzenleyici işlemleriyle tanımlama yapabileceği belirtilmiş, ayrıca işlenen bir kabahatin karşılığı olan yaptırımın türü, süresi, miktarının ancak kanun ile belirlenebileceği de ifade edilmiş, 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31.

maddesinde, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır." denilmiş;

Kanun'un 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğu hükme bağlanmış; Kanunun 27. maddesinin (1) bendinde, "İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, Sulh Ceza Mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" ve (8). bendinde ise, "İdari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararlarında verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür" hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı Yasa'nın "Gürültü" başlığını taşıyan 36. maddesinde, "(1) Başkalarının huzur ve sükûnunu bozacak şekilde gürültüye neden olan kişiye, elli Türk Lirası idari para cezası verilir.

(2) Bu fiilin bir ticari işletmenin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde işletme sahibi gerçek veya tüzel kişiye bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

(3) Bu kabahat dolayısıyla idari para cezasına kolluk veya belediye zabıta görevlileri karar verir" hükmü yer almıştır.

Olayda, davacıya ait inşaatta, Şarköy Belediyesi Zabıta Müdürlüğü görevlilerince yapılan incelemede, başkalarının huzur ve sükûnunu bozacak şekilde gürültü yapıldığı belirtilerek, davacı adına 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2.661,00 TL idari para cezası verildiği anlaşılmıştır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36. maddesine göre idari para cezası verilmiş; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren başka bir karar verilmemiştir.

Bu durumda, davacıya verilen idari para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu ve Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Tekirdağ 1. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile, Şarköy Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 30.05.2019 gün ve D.İş No:2018/196 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç: Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Tekirdağ 1. İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Şarköy Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 30.05.2019 gün ve D.İş No:2018/196 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 21.10.2019 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN